

บทบรรณาธิการ เล่ม ๑๕

คำถาม การใช้ก้อนหินขว้างรถยนต์ขณะกำลังแล่นอยู่บนถนน หรือทุบลงจากสะพานใส่เรือโดยสาร จะถือว่าผู้กระทำมีเจตนาอย่างไร

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๗๘/๒๕๓๙ จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ก้อนหินขนาดโตเท่ากำปั้นขว้างกระจกหน้ารถยนต์บรรทุกและรถยนต์โดยสารที่ผู้เสียหายทั้งสองกำลังขับอยู่คนละสองก้อนโดยไม่มีสาเหตุกันมาก่อน โดยประสงค์จะให้ผู้เสียหายทั้งสองเสียหายหลักในการขับรถและอาจขับรถยนต์พลิกคว่ำลงข้างทางหรือถูกรถยนต์คันอื่นที่ตามมาชนจนพลิกคว่ำหรือตกข้างทาง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุดังกล่าวขึ้นแล้ว ย่อมเล็งเห็นผลได้ว่า ผู้เสียหายทั้งสองหรือผู้โดยสารในรถยนต์โดยสารอาจได้รับบาดเจ็บและถึงแก่ความตายได้ จำเลยทั้งสามจึงมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายทั้งสองและผู้อื่น เมื่อไม่ถึงแก่ความตายจึงเป็นความผิดฐานพยายามฆ่า (และมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๘ ด้วย)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๔๘/๒๕๔๔ จำเลยยืนอยู่บนสะพานใช้ก้อนหินที่มีขนาดน้ำหนักถึง ๑ กิโลกรัมเศษ และครั้งกิโลกรัมจำนวนหลายก้อนทุบลงมาในหมู่ผู้เสียหายจำนวนมากที่อยู่ในเรือซึ่งมีพื้นที่จำกัดที่แล่นลอดใต้สะพาน จำเลยย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นได้ว่าก้อนหินอาจถูกศีรษะซึ่งเป็นอวัยวะที่สำคัญของร่างกายเป็นผลทำให้ถึงตายได้ แต่จำเลยก็หาได้ยึดติดต่อผลที่จะเกิดขึ้นไม่ จึงถือได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่า

คำถาม เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมจะกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๒๕๑/๒๕๔๗ จำเลยกับพวกอีก ๔ คน มีเจตนาที่จะเอาเครื่องเชื่อมโลหะและเครื่องปั๊มลมซึ่งจำเลยมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของอยู่ด้วยไปเพื่อเป็นประโยชน์ของตน โดยเจ้าของรวมคนอื่นมิได้ยินยอม เมื่อจำเลยกับพวกขนเครื่องเชื่อมโลหะและเครื่องปั๊มลงขึ้นบนรถยนต์กระบะถือได้ว่าการลักทรัพย์สำเร็จอันเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ในเวลาต่อเนืองกัน บ. เจ้าของรวมคนหนึ่ง ที่รู้เห็นการกระทำของจำเลยกับพวก ได้เข้าขัดขวางโดยขึ้นไปบนรถยนต์กระบะเพื่อเอาเครื่องปั๊มลมกลับคืน จึงถูกจำเลยผลักและพวกของจำเลยใช้เสียมตีที่ศีรษะเป็นเหตุให้ บ. หมดสติไป การที่จำเลยกับพวกอีก ๕ คนร่วมกันลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย บ. ขณะที่ถูกลักทรัพย์ยังไม่ขาดตอน ย่อมถือได้ว่าเป็นการชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป ซึ่งเป็นความผิดฐานปล้นทรัพย์แล้ว

คำถาม การใช้สิ่งของขว้าง ใช้มีดฟันประตูห้องของผู้อื่นจะเป็นความผิดฐานบุกรุกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๕๒๓/๒๕๔๑ องค์ประกอบความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ นั้น ผู้กระทำผิดต้องเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ การที่จำเลยทั้งสองใช้ขว้างและใช้มีดฟันประตูห้องพักผู้เสียหายทั้งสอง ก็ได้เรียกผู้เสียหายทั้งสองออกมาพูดคุยและขู่จะฆ่าผู้เสียหายทั้งสอง โดยที่จำเลยทั้งสองได้เข้าไปในห้องพักของผู้เสียหายทั้งสอง จึงขาดองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ จำเลยทั้งสองไม่มีความผิด

องค์ประกอบความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๘ นั้น ต้องกระทำต่อทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย คำว่า "ทรัพย์ของผู้อื่น" ย่อมหมายความรวมถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายโดยตรงจากเจ้าของทรัพย์ให้เป็นผู้ครอบครองดูแลรักษาทรัพย์นั้น พ. กับ ธ. เป็นลูกจ้างของบริษัท บ. โดยบริษัทดังกล่าวจัดให้บุคคลทั้งสองพักอยู่ที่หอพักคนงาน ซึ่งทำให้ พ. และ ธ. มีเพียงได้ใช้สิทธิอาศัยอยู่ในห้องพักเท่านั้น ไม่ปรากฏว่าบริษัท บ. ซึ่งเป็นเจ้าของห้องพักได้มอบหมายโดยตรงให้ พ. และ ธ. เป็นผู้ครอบครองดูแลรักษาทรัพย์ดังกล่าวโดยอาศัยสิทธิของเจ้าของทรัพย์นั้น พ. และ ธ. จึงมิใช่ผู้เสียหาย เมื่อบริษัท บ. ซึ่งเป็นผู้เสียหายที่แท้จริงไม่ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนไว้ พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวนในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้และพนักงานอัยการไม่มีสิทธินำคดีมาฟ้องในข้อหาฐานทำให้เสียทรัพย์ได้

คำถาม บ้านไม่มีรั้วล้อม บริเวณหลังบ้านที่อยู่ติดกับถนน ถือเป็นเคหสถานหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๗๘๕/๒๕๕๒ บ้านของผู้เสียหายไม่มีรั้วล้อม บริเวณหลังบ้านอยู่ติดกับถนนส่วนบุคคล จะถือเอาเพียงฝาผนังและประตูเหล็กด้านหลังเป็นแนวของเคหสถานย่อมไม่ได้ เพราะเคหสถานหมายความรวมถึง บริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย เมื่อผู้เสียหายได้ใช้ประโยชน์บริเวณรอบบ้านเป็นที่วางสิ่งของเครื่องใช้อยู่โดยรอบ ทางด้านหลังมีโถงน้ำและถ้วยชามวางอยู่กับมีหลังคายื่นออกมาคลุม การที่จำเลยทั้งสองเข้าไปอยู่ข้างประตูหลังบ้านย่อมต้องถือว่าเป็นการเข้าไปในเคหสถานของผู้เสียหายแล้ว จำเลยทั้งสองเข้าไปในขณะที่ผู้เสียหายไม่อยู่บ้าน ทั้งมีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน เรื่องจำเลยลักลอบต่อสายไฟจากมิเตอร์บ้านของผู้เสียหาย ยิ่งไม่มีเหตุสมควรที่จะเข้าไปอยู่ที่บริเวณดังกล่าว จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน

คำถาม ความผิดฐานบุกรุกและความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถาน การเข้าไปในเคหสถานหรืออสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น จะต้องเข้าไปทั้งตัวหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๗๖๘/๒๕๔๐ การที่จำเลยกระชากลูกผู้เสียหายออกมาจากบริเวณที่ผู้เสียหายยืนอยู่ใต้ชายคาบ้านของผู้เสียหาย แม้จำเลยจะยืนอยู่นอกบริเวณบ้านของผู้เสียหาย แต่จำเลยก็ต้องเอื้อมมือเข้าไปภายในบริเวณบ้านของผู้เสียหายเพื่อจับและจุดกระชากลูกตัวผู้เสียหายออกไป การเอื้อมมือเข้าไปจุดกระชากลูกตัวผู้เสียหายออกไปในลักษณะนี้ถือได้ว่าจำเลยเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองสิ่งหามทรัพย์ของผู้เสียหายโดยปกติสุขโดยใช้กำลังประทุษร้ายเข้าองค์ประกอบแห่งความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ และมาตรา ๓๖๕ (๑) แล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๑๓๘/๒๕๓๗ การลักทรัพย์ในเคหสถานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๘) ผู้กระทำจะต้องเข้าไปในเคหสถานทั้งตัว มิใช่เพียงแต่ร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่งของผู้กระทำล่องล้ำเข้าไปในเคหสถาน จำเลยเพียงแต่ยื่นมือผ่านบานเลื่อนไม้เข้าไปในห้องพักของผู้เสียหาย แล้วทุบกระต่ายอมสินของผู้เสียหายลักเอาเงินไป โดยจำเลยมิได้เข้าไปในห้องพักของผู้เสียหาย การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๕ (๘)

คำถาม เข้าไปลักทรัพย์ในเคหสถานซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของผู้กระทำด้วย จะเป็นการลักทรัพย์ในเคหสถานหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๓๗๓/๒๕๓๘ จำเลยที่ ๑ ได้สมคบกัน ส. ภริยาโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสของผู้เสียหาย โดย ส. เป็นคนเข้าไปในบ้านผู้เสียหายลักเอาโฉนดที่ดินของผู้เสียหายมาให้จำเลยที่ ๑ กับพวกร่วมไปกู้ยืมเงินจากผู้มีชื่อ จำเลยที่ ๑ กับ ส. จึงเป็นตัวการร่วมกันลักทรัพย์ของผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๗) แต่ ส. เข้าไปลักโฉนดที่ดินของผู้เสียหายจากในบ้านเพียงคนเดียว ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของ ส. ด้วย การกระทำของ ส. จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๕ (๘) เมื่อการกระทำของ ส. ซึ่งเป็นตัวการคนหนึ่งไม่เป็นความผิด ดังนั้นจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นตัวการร่วมกระทำผิดกับ ส. จึงไม่มีความผิดตามมาตรา ๓๓๕ (๘) ด้วย

คำถาม ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในเคหสถานแล้วไปลักทรัพย์จะเป็นการลักทรัพย์ในเคหสถานหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๘๒๕/๒๕๓๘ จำเลยเข้าไปในห้องพักอาศัยของผู้เสียหายเพื่อดูแลอาการเจ็บป่วยให้ ย. มารดาผู้เสียหายแล้วลักเอาเงินของผู้เสียหายไป แต่จำเลยเข้าไปในห้องของผู้เสียหายก็เนื่องจากขณะที่จำเลยเดินผ่านห้องผู้เสียหายนั้นได้ยินเสียง ย. ร้องครวญครางด้วยความเจ็บปวด จำเลยจึงเข้าไปช่วยเหลือบิบนวดให้และพูดคุยเรื่องต่าง ๆ กับ ย. ประมาณครึ่งชั่วโมง ถือได้ว่าจำเลยเข้าไปโดยมีเหตุอันสมควรและได้รับอนุญาตให้เข้าไปได้โดยปริยาย แม้ ย. จะมีเจ้าของห้อง

แต่เป็นมารดาของผู้เสียหาย ย่อมมีอำนาจที่จะอนุญาตให้บุคคลใดเข้าไปในห้องได้ตามสมควร การที่จำเลยพบเห็นเงินอยู่ในลิ้นชักตู้เสื้อผ้าจึงถือโอกาสเอาไปเสียจึงไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ใน เคสสถานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๘)

คำถาม ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ นั้น ผู้มีอำนาจฟ้องจะต้องเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๗๗๔/๒๕๕๐ ป.อ. มาตรา ๓๕๐ บัญญัติว่า “ผู้ใดเพื่อมิให้เจ้าหนี้ของตนหรือของผู้อื่นได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ซึ่งได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์ใดก็ดี แก่งให้ตนเองเป็นหนี้จำนวนใดอันไม่เป็นความจริงก็ดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวย่อมเป็นที่เห็นได้ว่า **เจ้าหนี้ที่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ มิได้หมายถึงเฉพาะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเท่านั้น** หากแต่ยังมีความหมายรวมถึงเจ้าหนี้อื่น ซึ่งได้ใช้หรือจะใช้สิทธิฟ้องให้ชำระหนี้ด้วย นอกจากนี้ ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๒๓ วรรคสอง ก็บัญญัติว่า “สามีจะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินภริยาไปในการทำงานชู้สาวก็ได้...” แสดงว่าสภาพความเป็นเจ้าหนี้ลูกหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยเกิดขึ้นทันทีที่จำเลยเป็นชู้กับภริยาโจทก์ ส่วนคำพิพากษาของศาลที่บังคับให้มีการชดใช้ค่าทดแทนกันมิได้ก่อให้เกิดหนี้ระหว่างโจทก์และจำเลย แต่เป็นการบังคับความรับผิดแห่งหนี้ที่โจทก์กับจำเลยมีต่อกัน กรณีถือได้ว่าโจทก์อยู่ในฐานะเจ้าหนี้ที่มีอำนาจฟ้องจำเลยแล้ว การกระทำของจำเลยจึงครบองค์ประกอบความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๐

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ